

**Prezes
Europejskiego Trybunału Praw Człowieka
Pan Dean Spielmann**

APEL

My niżej podpisani, przedstawiciele organizacji związkowych i stowarzyszeń służb mundurowych Rzeczypospolitej Polskiej uczestniczący w Międzynarodowej Konferencji Naukowej z okazji 60. rocznicy wejścia w życie Europejskiej Konwencji Praw Człowieka - „Uniwersalny i regionalny wymiar ochrony praw człowieka Nowe wyzwania - nowe rozwiązania” - zwracamy się do Pana Prezesa o pomoc w zapewnieniu nam praw wynikających z artykułu 6 ustęp 2 i 3 Traktatu o Unii Europejskiej, w brzmieniu nadanym Traktatem z Lizbony, poprzez wdrożenie postępowań w sprawach kilku tysięcy skarg obywateli polskich, jakie zostały złożone w Europejskim Trybunale Praw Człowieka w Strasburgu.

Zwracamy się z prośbą o pomoc w ocenie, czy:

- polskie władze ustawodawcze nie naruszyły Konwencji z dnia 4 listopada 1950 r. o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności uchwalając ustawę o zmianie ustawy o zaopatrzeniu żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin oraz ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz.U. Nr 24, póź. 145 ,
 - polskie władze wykonawcze realizując zapisy ustawy nie łamią prawa polskiego i opóźniają możliwość odwołania się do sądu krajowego lub międzynarodowego,
 - polskie władze sędziowskie nie są zbyt uzależnione od władzy wykonawczej pomijając w orzecznictwie kwestie merytoryczne a zwłaszcza łamanie prawa międzynarodowego i opinie międzynarodowych organizacji zajmujących się monitorowaniem przypadków łamania praw człowieka,
 - dopuszczalne jest udzielanie tym sądom instruktaży przez faktycznego przeciwnika procesowego funkcjonariuszy objętych ustawą z dnia 23 stycznia 2009r. - Instytut Pamięci Narodowej - i przekazywanie sędziom, przez pracowników tej instytucji niezwykle istotnego dokumentu, który został najprawdopodobniej sfalszowany (w sprawie czego doszło do złożenia dwu interpelacji poselskich oraz do zlecenia opinii prawnej),
 - dopuszczalne jest pozostawianie dyrektorowi ZER MSW interpretacji ustawy o zaopatrzeniu żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin oraz ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. Nr 24, póź. 145 w zakresie realizacji kluczowego postanowienia ustawy zmieniającej (pozostającego w jaskrawej sprzeczności z intencją Parlamentu RP i oceną Trybunału Konstytucyjnego), polegającej na nie uwzględnianiu prawa do emerytury policyjnej byłych funkcjonariuszy organów bezpieczeństwa państwa, które nabyli po 15 latach służby w wysokości 40% podstawy jej wymiaru,
 - długotrwałe stosowanie represji, kreowanie medialnych, bezpodstawnych zagrożeń i poniżanie byłych pracowników organów bezpieczeństwa PRL przez władze krajowe, niektórych polityków i wybranych dziennikarzy jest dopuszczalne w demokratycznym państwie prawa.
-

Biorąc pod uwagę nasze wątpliwości jak również licznych środowisk prawniczych i instytucji społecznych zajmujących się monitorowaniem przestrzegania praw człowieka, zasadnym jest skierowanie naszych skarg przez Europejski Trybunał Praw Człowieka na szybką ścieżkę z nadzieją wydania wyroku pilotażowego, co pozwoliłoby na merytoryczną ocenę zakresu naruszeń praw emerytów mundurowych ustawą z dnia 23 stycznia 2009 r. i umożliwiło w tym zakresie przywrócenie demokratycznego porządku prawnego w naszym kraju.

UZASADNIENIE

Mimo upływu ponad 20 lat od chwili likwidacji systemu komunistycznego w naszym kraju jesteśmy poddawani jako grupa zawodowa nieustającemu szykanowaniu ze strony oficjalnych przedstawicieli władz państwa, organów sądowiczych, polityków i wybranych grup społecznych. Odmawia się nam prawa do udziału w życiu społecznym, zawodowym i politycznym. Jesteśmy traktowani jak obywatele drugiej kategorii.

Naruszając postanowienia art. 6 Traktatu o Unii Europejskiej, Sejm RP przyjął, przy poparciu Rządu Rzeczypospolitej Polskiej, ustawę z dnia 23 stycznia 2009 r. (Dz. U. Nr 24, póź. 145), na podstawie której dokonał zmniejszenia, w sposób niezwykle drastyczny, kwot emerytur wypłacanych byłym funkcjonariuszom Służby Bezpieczeństwa i Milicji Obywatelskiej, którzy zostali uznani za pracowników organów bezpieczeństwa państwa PRL. W wielu przypadkach skala dokonanej redukcji świadczeń emerytalnych przekracza 2/3 wypłacanych dotąd kwot.

Wprowadzone tym aktem prawnym radykalne ograniczenie emerytur dotyczy także, czego nie sposób pojąć, funkcjonariuszy pozytywnie zweryfikowanych, którzy zaufawszy Rzeczypospolitej Polskiej, przystali na złożoną im propozycję pełnienia służby w Urzędzie Ochrony Państwa, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu i Policji.

Przyjęta przez Sejm RP ustawa narusza postanowienia Europejskiej Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności z 1950 r. i jest sprzeczna z:

- zasadą prawa do rzetelnego procesu wynikającą z art. 6
- zasadą zakazu karania bez podstawy prawnej wynikającą z art. 7
- prawem do skutecznego środka odwoławczego wynikającym z art. 13
- zasadą dyskryminacji wynikającą z art. 14
- zasadą ochrony własności wskazaną w art. I protokołu nr I do Konwencji.

Do tej ustawy krytyczne uwagi zgłosiło szereg podmiotów na etapie jej procedowania, w tym Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego - prof. dr hab. Lech Gardocki,, Biuro Studiów i Analiz Kancelarii Sejmu, Biuro Legislacyjne Senatu i Helsińska Fundacja Praw Człowieka. Autorzy tych opinii wskazywali na sprzeczność przedmiotowej ustawy z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej oraz Konwencją o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności.

Trybunał Konstytucyjny uznał w wyroku z dnia 24 lutego 2010 r. (Dz. U. z 2010 r. Nr 36, póź. 204), zgodność zaskarżonej ustawy z Konstytucją RP, przy zgłoszonych z niespotykaną w polskiej praktyce konstytucyjnej ilością zdań odrębnych (5). Zdania odrębne zgłosili sędziowie z wieloletnim doświadczeniem konstytucyjnym : Adam Jamróz, Ewa Łętowska - w przeszłości Rzecznik Praw Obywatelskich, Marek Mazurkiewicz, Mirosław Wyrzykowski oraz Prezes Trybunału Konstytucyjnego Bohdan Zdziennicki. Wszystkie zdania odrębne zostały oparte na fundamentalnej krytyce ustawy zmieniającej z perspektywy podstaw państwa prawa, poszanowania uzasadnionych oczekiwań, krytyki

odwetowego charakteru obniżenia świadczeń emerytalnych, złamania zasady domniemania niewinności i wprowadzenia odpowiedzialności zbiorowej.

Prezes TK Bohdan Zdziennicki w swym zdaniu odrębnym napisał : „Prawo w demokratycznym państwie prawnym nie może narzucać wszystkim jednej oceny przeszłości, ani tym bardziej wyciągać z tej oceny prawa do represjonowania określonych grup społecznych czy zawodowych”. Przywołał ponadto Rezolucję Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy nr 1096 i stwierdził, że „Europejski Trybunał Praw Człowieka w Strasburgu w swoich licznych orzeczeniach powołuje się na Rezolucję nr 1096 jako wyznacznik standardów, które muszą być przestrzegane przez wszystkie kraje europejskie przy rozliczaniu historycznej przeszłości po byłych totalitarnych systemach”.

Sędzia Ewa Łętowska stwierdziła w swym zdaniu odrębnym, że „preambuła ustawy z dnia 23 stycznia 2009r. jest niezgodna z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, ponieważ wyrażona w niej *ratio /eg/s* nie przystaje do stworzonego przez kontrolowaną ustawę mechanizmu weryfikacji emerytur mundurowych”. Nie zgodziła się też z „tezą negującą znaczenie upływu czasu na intensywność i sposób dokonywania rozliczeń historycznych z powołaniem argumentu, że rozliczenia takie są następstwem istnienia w parlamencie układu sił zdolnego do ich uchwalenia. Skoro bowiem kontrola konstytucyjności służy ochronie przed niekonstytucyjnymi decyzjami większościowymi ustawodawcy zwykłego, akurat taki argument w dyskusji o konstytucyjności ustawy rozliczeniowej nie może być podnoszony. Może natomiast być podnoszony w debatach politycznych”.

Sędzia Mirosław Wyrzykowski stwierdził : „... akceptacja przez Trybunał przyjętych rozwiązań legislacyjnych jest zarazem akceptacją delegitymizacji własnych działań państwa. Jeżeli Trybunał Konstytucyjny nie chroni w swym orzeczeniu praw i wolności jednostki, to powinien chociaż chronić państwo przed auto-delegitymizacją. Rozpoznawana sprawa jest bowiem przykładem zakwestionowania rozstrzygnięć jednych organów państwa demokratycznego przez jego inny organ. Charakter ustrojowy państwa, jako demokratycznego państwa prawnego, nakłada na jego organy i osoby pełniące funkcje w tych organach szczególne obowiązki i wymagania. Ten typ państwa wymaga więcej zarówno od organów, jak i obywateli. Zadaniem Trybunału Konstytucyjnego jest ochrona praw i wolności jednostki, ale także ochrona państwa przed auto-delegitymizacją. Kontestowany wyrok jest przykładem nie realizowania ustawowych zadań Trybunału”. Odnosząc się do weryfikacji stwierdził : „Pozytywna weryfikacja oznaczała potwierdzenie, że w postawie tych osób nie można było dopatrzeć się takich cech, które eliminowałyby je z pracy w strukturze służb mundurowych państwa demokratycznego. Osoby te zaufały państwu, podobnie jak państwo zaufało tym osobom (por. wyrok Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z 7 kwietnia 2009 r. , Zickus przeciwko Litwie, skarga nr 26652/02 § 33 i n.)”.

Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. godzi w postanowienia Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka z 1948 r., w szczególności w treść artykułu 7 (zasada równości), artykułu 8, 10, 11 (prawo do sądu) oraz artykułu 12 (prawo do ochrony życia prywatnego, czci i honoru).

Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. w swojej preambule orzeka o zbiorowej winie, a w artykułowanym tekście wymierza karę. Tymczasem każdy, zgodnie z obowiązującymi standardami międzynarodowymi i artykułem 45 ustęp I Konstytucji RP (prawo do niezawisłego sądu), przy rozstrzygnięciu o jego prawach i zobowiązaniach ma prawo do sprawiedliwego i jawnego rozpatrzenia swojej sprawy przez niezależny, bezstronny i niezawisły sąd.

Prowadzone postępowania przed sądami, tj. Sądem Okręgowym i Apelacyjnym w Warszawie są fikcją, gdyż rozpatrują tylko 3 kwestie formalne wynikające z treści ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. tj. :

- czy były funkcjonariusz bez wiedzy przełożonych współpracował z organizacjami niepodległościowymi w okresie pełnienia służby,

- czy kwestionuje zaliczenie przez Instytut Pamięci Narodowej skarżącego do kategorii funkcjonariuszy organów bezpieczeństwa państwa,
- czy były funkcjonariusz podlegający ustawie ma prawo do 40 % wysługi po 15 latach służby.

Sąd Okręgowy nie ustosunkowuje się do zarzutów skarżących, że ustawa łamie przepisy art. 6, 7, 14,17,18, Konwencji z dnia 4 listopada 1950 r. o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności (zwanej dalej „Konwencją”) oraz przepisu artykułu I Protokołu Nr I z dnia 20 marca 1952 r. do Konwencji (zwanego dalej „Protokołem nr I”) a także Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych podpisanego w dniu 16 grudnia 1966 roku w Nowym Jorku.

Sądy nie respektują wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 20.11.1990 r., uznającego zasadę bezpośredniego stosowania przy orzekaniu - i z pierwszeństwem przed ustawami krajowymi - postanowień Konwencji (OSP 1991/ BR 7-8/ 179).

Rzecznik Sądu Okręgowego w Warszawie, w którym rozpatrywane są odwołania, wypowiedział się publicznie, że rozpatrywanie skarg potrwa kilka lat.

Sytuacja ta oddala w czasie możliwość dochodzenia swych praw przez emerytów w Polsce i przed organami międzynarodowymi.

Dotychczasowe działania pana Prezesa i Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w obronie praw człowieka i sukcesy na tym polu skłoniły nas do zwrócenia się z prośbą o pomoc w naszej sprawie. Większość z nas to osoby w wieku podeszłym, które znalazły się na granicy nędzy i nie potrafią dochodzić swoich praw.

Nie widzimy też możliwości uzyskania znaczącego wsparcia w kraju, gdyż osoby lub instytucje, które chcą nam pomóc są napiętnowane.

Podjęcie przez Europejski Trybunał Praw Człowieka szybkich działań i wydanie wyroku pilotażowego pozwoliłoby na merytoryczną ocenę zakresu naruszeń praw emerytów mundurowych ustawą z 23 stycznia 2009 r. i umożliwiło w tym zakresie przywrócenie demokratycznego porządku prawnego w naszym kraju.

Łączymy wyrazy najgłębszego szacunku

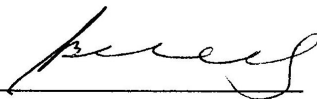
Prezydent Federacji Stowarzyszeń Służb Mundurowych Rzeczypospolitej Polskiej

Generał dywizji w stanie spoczynku Adam Rębacz:

Prezes Zarządu Głównego Stowarzyszenia Emerytów i Rencistów Policyjnych

Henryk Borowiński:

Prezes Zarządu Głównego Związku Byłych Funkcjonariuszy Służb Ochrony Państwa

Maciej Niepsuj:

